JUBILEUM-OMNIBUS

Gerda van Wageningen
Olga van der Meer
Ina van der Beek
Marleen Schmitz
Simone Foekens

JUBILEUMOMNIBUS 143

JUBILEUMOMNIBUS 143

GERDA VAN WAGENINGEN
Beproefd geluk

OLGA VAN DER MEER
Lonkende toekomst

INA VAN DER BEEK
Vergeten tijd

MARLEEN SCHMITZ
Jelle twee

SIMONE FOEKENS
Op weg

Z&K

Uitgeverij Zomer & Keuning

ISBN 9789401913881
NUR 344

© 2018 Uitgeverij Zomer & Keuning
Postbus 13288, 3507 LG Utrecht

Omslagontwerp Liesbeth Thomas, t4design

Oorspronkelijke uitgave *Beproefd geluk* © 1992 Uitgeverij Kok
Oorspronkelijke uitgave *Lonkende toekomst* © 2010 Uitgeverij Westfriesland
Oorspronkelijke uitgave *Vergeten tijd* © 2013 Uitgeverij Zomer & Keuning
Jelle twee © 2018 Uitgeverij Zomer & Keuning
Op weg © 2018 Uitgeverij Zomer & Keuning

www.zomerenkeuning.nl

Alle rechten voorbehouden

GERDA VAN WAGENINGEN

Beproefd geluk

HOOFDSTUK 1

'Dat zijn lachrimpels, mam,' plaagde Jetty vrolijk.
'Kan zijn,' mompelde haar moeder een tikje somber. 'Het vervelende is echter dat ze er nog steeds zitten als ik al lang en breed ben uitgelachen.' Er volgde een diepe zucht eer Lizette Verhagen zich van de spiegel afwendde. Ze deed nog een paar blauwe oorbellen in. 'Zo, ik ben weer klaar om me te wijden aan het moderne grootouderschap.'
'Vind je het niet leuk meer om drie dagen per week op Tjula te passen?' vroeg Jetty met opgetrokken wenkbrauwen.
'Natuurlijk wel,' haastte de oudere vrouw zich haar dochter gerust te stellen. Helaas net iets te snel. Het zou immers kinderachtig zijn er nu mee op de proppen te komen dat zo'n negen maanden oud handenbindertje soms wel érg druk was? Ze was immers een moderne vrouw die midden in het leven stond? Achtenveertig was ze pas en er waren talrijke vrouwen van haar leeftijd die nog volop in de schoolkinderen zaten. Het zou wel komen doordat ze al zo lang geen kleine kinderen meer gewend was geweest. En Joke wilde zo graag blijven werken! Sterker nog, nu Joke en Peter net een eigen huis hadden gekocht, hoe eenvoudig die premie-A woning ook was, zei Joke dat ze wel móést blijven werken om de lasten ervan te kunnen betalen.
Lizette Verhagen zuchtte stilletjes.
'Wat kijk je ernstig, mam,' onderbrak Jetty haar gedachtegang met een ernstig gezicht. 'Het valt je wel degelijk zwaar, hè, dat oppassen op Tjula?'
'Ik heb nog nooit van mijn leven gezeurd en dat ga ik nu ook niet doen,' antwoordde haar moeder ferm. 'Moest jij niet rennen om de bus te halen?'
'Het is al goed,' grijnsde Jetty, terwijl ze haar tas pakte en samen met haar moeder naar de voordeur liep om elk hun eigen weg te gaan. Het was net acht uur geweest.
Jetty had een heerlijke baan, vond ze zelf. Ze werkte als receptioniste bij een bungalowpark dicht bij de duinen van Schouwen-Duiveland. Zelf woonden ze in een dorpje enkele kilometers verderop, waar de grote toeristenstroom weinig belangstelling voor had. Het was een fijne plek om te wonen. Rustig, en toch waren alle geneugten van bos en strand, van gezellige terrasjes en leuke oude stadjes lekker dichtbij. Als het mooi weer was, kon Jetty gewoon op de fiets naar haar werk. Nu het somber en nat was, bood de bus soelaas.

Onder het rijden dacht ze weer aan de vermoeide uitdrukking op het gezicht van haar moeder. Ze beet op haar lip en fronste haar wenkbrauwen. Tjula was een schattig kindje, zonder meer. Ze waren allemaal even dol op het meisje. Joke was de oudste van de drie zusjes Verhagen. Drie jaar geleden was ze getrouwd met een jonge computerprogrammeur, Peter Cieraad. Ze werkten allebei en deden heel modern het huishouden samen. In het begin hadden andere mannen in het dorp weleens meesmuilende opmerkingen tegen Peter gemaakt, als hij buiten ramen zeemde, of erger nog, de was ophing. Toen Tjula geboren moest worden, besloot Joke dat een volledige baan met een baby wel wat veel van het goede zou zijn. Goed geregelde kinderopvang kende het kleine dorp niet, en dat gold zeker voor kleine baby's. Opgeven wilde ze haar interessante baan op een accountantskantoor echter onder geen voorwaarde. Ze had haar moeder zo ongeveer gesmeekt drie dagen per week op de baby te komen passen en mam, die goeierd, had natuurlijk niet kunnen of willen weigeren. 'Waarom zou ze ook?' had Joke eens tegen haar jongste zusje gezegd. 'Nu Jolanda en jij volwassen zijn heeft ze haast niets meer omhanden.'

Vreemd, peinsde Jetty stilletjes, dat het schoonhouden van het huis, de was, de boodschappen, de tuin bijhouden, nu 'haast' niets was. Joke had, zoals gewoonlijk, haar zin gekregen, maar ondanks dat leek ze de laatste tijd verre van gelukkig met haar leven te zijn. Je hoorde tegenwoordig zoveel over postnatale depressies en zo, maar of het dat nu was wat Joke zo ontevreden maakte?

Voor Jetty was het allemaal een beetje onbegrijpelijk. Joke was nu bijna dertig, Peter was een lieve, hartelijke vent en Tjula… welke moeder zou zich een liever kindje kunnen wensen dan juist Tjula? Nu hadden ze bovendien dat heerlijke hoekhuis om in te wonen. In Jetty's ogen moest het leven van Joke welhaast volmaakt zijn. Als ze zich haar ideale toekomst voorstelde, zag ze die precies zo. En toch was Joke niet gelukkig, dat voelde ze op haar klompen aan.

De bus remde, trok piepend weer op en Jetty schrok op uit haar gedachten. Het rook bedompt in de bus, naar natte regenjassen en soppende schoenen. Ze waren al vlak bij Haamstede. Nog vijf minuten, dan was ze er.

Haar gedachten dwaalden opnieuw af, nu naar Jolanda, de middelste van de meisjes Verhagen. Jolanda was een heel ander type dan Joke en Jetty. Ze had veel donkerder haar dan haar beide blonde zusters, op wier rijzige gestalte ze bitter jaloers was. Zij was klein van stuk en erg be-

weeglijk, terwijl Jetty en Joke veel rustiger overkwamen. Ze was wel verreweg de opgewektste van de drie meisjes. Bovendien was ze gek op dieren en daardoor was het ook gekomen dat ze als instructrice werkte bij een manege, verderop aan de kust, waar veel toeristen kwamen om onder begeleiding een rit te paard te maken op het strand. Ongeveer een halfjaar geleden was ze op zichzelf gaan wonen. Ze had een eenvoudig huisje gehuurd in het dorp waar ze werkte en was daar samen met haar vriend Martin ingetrokken, vrolijk haar vaders bezwaren over ongehuwd samenwonen aan haar zwarte rijlaarzen lappend. Ze had hem kalmpjes over zijn kalende kruin gestreken en gemompeld: 'Toe, pa, ik ben nu eenmaal een kind van deze tijd hoor.'
Ze had gewoon gedaan wat ze wilde doen en ze scheen daar dik tevreden mee te zijn. Ze zagen Jolanda niet zo erg vaak, omdat ze vaak 's avonds of in het weekeinde moest werken, als de meeste mensen vrij waren en het daarom het drukste was in de manege.
Hè, nu had ze bijna de bushalte vergeten. Blozend haastte Jetty zich overeind, groette nog snel de buschauffeur die vriendelijk naar haar lachte en liep het kleine stukje naar het bungalowpark met het mooie, ruime receptiegebouw.
Alie, het factotum van het bedrijf, was er al. Ze deed de boekhouding en wist op alle vragen antwoord. Als het druk was aan de balie sprong ze kalm in en haar zelfverzekerde optreden had al vele netelige situaties met ontevreden gasten opgelost. Alie was soms net een wandelend klachtenbureau. Haar innemende manier van doen, haar onbezorgde wijze van omgaan met de klanten wier klachten ze altijd wist op te lossen, haar verzorgde uiterlijk en vooral haar onverstoorbare kalmte als alle anderen geïrriteerd raakten, maakten indruk op iedereen. Vijfendertig was Alie intussen. Ze was nooit getrouwd geweest, maar soms verscheen er een glimp van onzekerheid in haar ogen als meneer Van Landeghem, de bedrijfsleider, iets van haar gedaan wilde hebben.
'Goeiemorgen, Alie. Ha, ik ruik de koffie al!' Jetty snoof vergenoegd de geur van versgezette koffie op, nog voor ze haar jas uittrok.
'Vanzelfsprekend,' glimlachte Alie rustig. 'Ik kan mijn dag eenvoudig niet beginnen zonder een lekker bakje troost.'
'Ik kan ook wel een opkikkertje gebruiken,' bromde Jetty, terwijl ze haar natte schoenen verwisselde voor een droog stel dat ze voor dergelijke situaties altijd op kantoor had staan. Terwijl ze haar vochtige haren kamde, schonk Alie vast in.
'Er zijn toch geen narigheden?' vroeg Alie langs haar neus weg, terwijl

ze de beide kopjes oppakte en meenam naar hun vaste hoekje.
'Ja en nee.' Ze gingen zitten in het zitje van de receptie, een hoekje met een paar comfortabele stoelen om het eventueel wachtende klanten zo aangenaam mogelijk te maken. Zo begonnen ze hun werkdagen altijd: een kopje koffie en een praatje. Het duurde zelden langer dan tien minuten, maar het was zo'n ontspannen begin van de dag. De werkdagen konden in de drukke periodes heel hectisch zijn.
'Ik maak me een beetje zorgen om iets dat mijn moeder vanmorgen zei,' begon Jetty peinzend, terwijl ze in haar kopje roerde.
'Ze is toch niet ziek?' vroeg Alie belangstellend.
'Welnee, maar je weet immers dat ze drie dagen per week op het dochtertje van Joke past? Wel, ze zei het niet met zoveel woorden, maar tussen de regels door kon ik wel opmaken dat het haar niet zo gemakkelijk valt als ze van tevoren had gedacht. Het wordt haar kennelijk wat te veel. Voor zover ik het begrijp heeft ze zich er toch een beetje op verkeken, zeker nu Tjula ouder en dus veel bewerkelijker wordt.'
'Waarom zegt ze dat dan niet gewoon tegen je zus? Mij verbaast het niets. Toen Tjula nog hele dagen in de wieg lag, had ze tussendoor nog weleens een uurtje tijd voor zichzelf, maar nu de kleine begint te kruipen en te brabbelen is je moeder er hele dagen zoet mee. Geen wonder. Zelfs veel jongere vrouwen vinden dat soms zwaar. Misschien moet je moeder niet meer dan halve dagen oppassen, zodat ze 's middags wat op verhaal kan komen eer ze weer voor het eten moet zorgen en zo. Ze is drie dagen per week weg. Dat betekent wel dat ze in de overgebleven twee dagen snel haar eigen huishouding moet doen. Dan blijft er echt niet zo heel veel vrije tijd meer over, nietwaar?'
'Mam zou het nooit willen toegeven,' bromde Jetty en ze brandde haar tong aan de nog veel te hete koffie. 'Hè, verdraaid,' mompelde ze boos op zichzelf.
Alie glimlachte op de haar eigen rustige manier. 'Je moet bovendien niet proberen je moeders problemen op te lossen. Dat kan ze zelf wel. Heus.'
'Zou het? Misschien is dat juist het probleem. Ik denk dat mijn moeder voorlopig helemaal niets zal zeggen en dat ze er net zolang mee doorgaat tot het op de een of andere manier verkeerd loopt. Misschien helpt het als ik Joke een hint geef en lukt het haar om een andere oplossing te vinden.'
'Als je dat doet, moet je je woorden in ieder geval heel voorzichtig uitkiezen. Dan kun je dat best doen, maar kijk uit en ga je niet te buiten

aan pure bemoeizucht. Daar zal noch je moeder noch je zuster dankbaar voor zijn.'
'Het beroerde is dat Joke zelf ook met haar rug tegen de muur staat. Ze moet wel blijven werken, want Peter en zij kunnen het geld maar moeilijk missen.'
'Dat bedoel ik juist.' Alie moest een beetje glimlachen. Ze nam de laatste slok koffie uit haar kopje. 'Je kunt de zorgen van de hele wereld nu eenmaal niet op je nek nemen, Jetty Verhagen.' Op hetzelfde moment ging de telefoon. Alie stond op. 'De plicht roept,' stelde ze monter vast.
Ook Jetty stond op. Ze stapelde de twee kopjes in elkaar en haar gedachten cirkelden nog om het besproken onderwerp. Alie had natuurlijk gelijk. Dat had ze altijd. Zelf had ze veel te veel de neiging om zich overal mee te bemoeien, om ieders problemen op te willen lossen. Mam was inderdaad oud en wijs genoeg om voor zichzelf op te komen. En Joke had uiteindelijk haar ogen toch niet in haar zak?

Jetty zou echter Jetty niet zijn als ze de problemen zonder meer naast zich neer zou kunnen leggen. Al verweet ze haar moeder honderd keer dat die te zorgzaam was, zelf was ze in wezen net zo.
Zo kon het dus gebeuren dat ze nog diezelfde avond na de afwas op haar fiets stapte. 'Ik ga bij Joke koffiedrinken, hoor,' vertelde ze haar moeder. 'Ik heb zin in een praatje. Het was maar een stille dag vandaag.'
'Stil? Met Alie in de buurt?' plaagde pa voor hij zich achter zijn krant verschool op de bank.
'Hè, hè,' deed Jetty. 'Nou tot straks hoor.'
Ze was er zo. Joke woonde maar een paar straten verderop. Ze liep achterom. 'Hallo.' Lachend stapte Jetty de keuken binnen, waar Joke bezig was met een enorme afwas. Het leek wel alsof er zojuist een colonne cavaleriepaarden in wilde galop was gepasseerd. Het was ronduit een vreselijke bende in de keuken. Jokes ogen waren rood en opgezet.
'O,' zei Jetty van haar stuk gebracht. 'Ik geloof dat ik niet zo gelegen kom.' Ze aarzelde in de deuropening.
Joke haalde moedeloos haar schouders op. 'Je hoeft echt niet meteen weer weg te rennen. De theedoek hangt op het rekje. Mam heeft zich er vandaag niet om bekommerd, dus moet ik het nu wel zelf doen.'
De hint was duidelijk. Zwijgend nam Jetty de theedoek ter hand. De opmerking over haar moeder had haar pijnlijk getroffen. Zo te zien had de afwas van enkele dagen zich opgestapeld. Joke zou toch niet menen dat haar moeder dat had moeten doen, omdat ze toch in huis was om

op Tjula te passen? Zonder een woord te zeggen begonnen de beide zusjes zich door de enorme afwas heen te werken. Ook verder was het doodstil in huis. Toen eindelijk alles afgedroogd was en Jetty de aanrecht en het gasstel nog een beurt gaf, terwijl Joke de schone vaat wegborg, kon ze haar zenuwachtigheid niet langer inhouden.
'Slaapt Tjula al?' vroeg ze om de steeds drukkender wordende stilte te doorbreken.
'Ja.'
Jetty slaakte zachtjes een zucht. 'En Peter?'
'Die is naar de voetbaltraining.' Het klonk boos.
Jetty voelde zich steeds ongemakkelijker. Om niets te laten blijken sopte ze de voorkant van de keukenkastjes af. Joke had alle los rondzwervende rommel nu zo'n beetje weggeborgen, maar nog steeds stond haar gezicht op zeven dagen storm.
'Kan ik echt niet beter opstappen?' wilde Jetty opnieuw weten.
Joke haalde haar schouders op. 'Zodat ik hier de hele avond in mijn eentje kan gaan zitten mokken?' vroeg ze een beetje obstinaat.
'Dat moet je zelf weten. Maar als je wilt praten over wat je dwarszit, wil ik graag naar je luisteren, Joke.'
'Het is echt niet dat ik dat niet zou willen, maar je zou het waarschijnlijk niet eens begrijpen en mij maar een grote zeurpiet vinden,' antwoordde Joke nog somberder dan tevoren.
'Welnee,' meende Jetty. Resoluut duwde ze haar zuster de keuken uit. 'Zo, jij gaat je haar kammen en een beetje lippenstift opdoen. Dat doet wonderen, je zult het zien. Intussen dweil ik de keukenvloer even en zet ik koffie.'
Joke maakte geen verdere bezwaren. Haar sjokkende stap op de trap deed het jonge meisje hoofdschudden. Begrijp je dat nu? vroeg ze zich in stilte af. Joke heeft alles wat een vrouw zich maar wensen kan. Nu ja, het zou wel het een of andere ruzietje met Peter zijn, dat kwam in de beste families voor. Stil werkte ze door. Het koffiezetapparaat stond intussen lustig te pruttelen en ze hoorde Joke weer naar beneden komen. Een paar minuten later liep ze met twee dampende kopjes en een schaaltje koekjes de kamer in. Joke stond voor het raam en staarde naar buiten. Een langskomende fietser stak zijn hand op, maar Joke scheen hem niet te zien. Ondanks alles kreeg Jetty medelijden met haar. Zacht legde ze een hand op haar schouder. 'Kom, ga zitten en vertel me dan maar eens wat je zo dwarszit.'
Joke schokschouderde.

'Is Tjula ziek?' probeerde Jetty door het pantser te dringen dat Joke scheen te omringen. 'Maak je je op de een of andere manier zorgen om haar?'
'Nee, gelukkig niet. Tjula is een en al levenslust.' Joke slaakte zo'n diepe zucht alsof ze zojuist het tegendeel had moeten toegeven.
'Maak je je dan ergens anders zorgen om?' hield Jetty aan.
'Lieve kind, hou er maar mee op. Je zou het eenvoudig niet begrijpen.'
'Misschien heb je gelijk. Maar je maakt zo'n verdrietige indruk en ik wil je zo graag helpen.'
'Ik moet het zelf oplossen. Het is mijn probleem. Dat zegt Peter ook steeds.' Die laatste woorden klonken venijnig en Joke kreeg een kleur als een pioenroos. 'Sorry,' mompelde ze verlegen voor ze naar haar koffiekopje greep.
'Het maakt niet uit. Ik wil me niet opdringen, maar soms kan het helpen je hart eens goed te luchten.'
'O, jij!' barstte Joke los, half lachend en half huilend tegelijk.
Jetty zweeg. Ze was geschrokken, maar ze wilde dat niet laten blijken. Ze hield van Joke en wilde haar werkelijk graag helpen, maar natuurlijk hadden getrouwde mensen soms problemen waar zij als jong meisje niets van begreep.
'Misschien is het toch maar beter als ik opstap…' fluisterde ze een beetje ontdaan.
Joke pakte een papieren zakdoekje en snoot haar neus. 'Nee, nee, luister dan maar. Als je tenminste belooft er verder met niemand over te praten. Peter zou me vermoorden als hij wist dat ik onze vuile was buiten hing.'
'Ik hoop dat ik dat niet letterlijk hoef te nemen?' vroeg Jetty, gemaakt luchtig, maar haar hart was zwaar toen ze de kopjes bijvulde en haar plaatsje op de bank weer innam. 'Ik kan zwijgen als het graf, Joke,' zei ze zacht en meelevend.
Joke snoot nogmaals haar neus. 'Ik kan het allemaal niet meer aan,' bekende ze.
Jetty dacht aan de toestand van de keuken toen ze gekomen was en ook in de kamer lag overal rommel. Ze probeerde haar ogen niet te laten zwerven. In plaats daarvan vroeg ze: 'Hoe komt dat dan? Ben jij dan degene die ziek is?'
Joke lachte, maar haar stem had een onaangename klank. 'Dat vraagt Peter ook als er iets niet gedaan is.'
'Niet ziek dus,' suste Jetty. Peter scheen een teer punt in de hele kwestie

te zijn. Dat was jammer, want ze kende nauwelijks jonge mannen die ze zo aardig vond als haar zwager.
'Ik ben alleen maar moe. Zo onvoorstelbaar moe,' bekende Joke.
Even had Jetty willen vragen of haar zuster misschien bloedarmoede had of zo, maar de woorden bestierven haar op de lippen toen Joke ineens losbarstte. Het levenloze, afstandelijke verdween als bij toverslag, om plaats te maken voor zichtbare woede.
'We hadden bij ons trouwen alles zo duidelijk afgesproken,' begon ze met de boosheid duidelijk hoorbaar in haar stem. 'We zouden allebei blijven werken en het huishouden samen delen. We zouden een modern huwelijk hebben.'
Voor zover Jetty wist, gebeurde dat ook, maar ze besefte dat het maar beter was om te zwijgen en Joke alle opgekropte woede uit te laten spreken. Ze voelde dat ze een beetje nerveus werd, maar ze probeerde dat te onderdrukken. Wat ze ook te horen zou krijgen, het zou Joke goed doen haar hart eens grondig te kunnen luchten.
'O, in het begin ging het uitstekend, daar niet van. En toen ik in verwachting was van Tjula was Peter zo bezorgd dat hij ongevraagd van alles extra deed. Toen ik eenmaal thuis zat met zwangerschapsverlof begon echter alles te veranderen, maar dat besef ik pas achteraf. Het ging in het begin heel ongemerkt. Ik was nu toch thuis, dus waarom zou ik overdag gaan zitten duimendraaien en zou Peter na het eten nog moeten beginnen aan huishoudelijke karweitjes? Binnen een paar weken waren we ongemerkt teruggevallen op het aloude rollenpatroon: ik het huishouden en hij naar zijn werk. Nadat Tjula was gekomen, was ik nog twee maanden thuis. Het was een heerlijke tijd…' Joke begon opnieuw te huilen. 'Ik had helemaal niet in de gaten dat het tussen Peter en mij voorgoed veranderd was. Onze eerste ruzie kregen we al een paar weken later. Peter vond dat ik voortaan het huis wel schoon kon houden op de dagen dat ik toch thuis was. Zo veel werk was dat niet in een modern en spiksplinternieuw huis, alles was even gemakkelijk ingericht, er was immers maar één kind om voor te zorgen. De andere dagen was mam over de vloer, die tussendoor de luierwas deed, het verstelwerk wegwerkte en de aardappelen voor 's avonds vast schilde. Als ik er eens wat van zei dat hij zelf niets meer deed, dan werd Peter boos. Dan wordt hij nog steeds boos. Sinds Tjula er is, gedraagt hij zich net als bijna alle andere mannen dat doen: ze gaan naar hun werk en als ze thuiskomen wachten ze achter hun krant tot het eten op tafel staat, om vervolgens voldaan met de voeten op de

bank naar de televisie te gaan zitten kijken. Als ik zeg dat hij zijn afspraken niet nakomt, haalt hij zijn schouders op. 'Toen jij hele dagen werkte deed ik alles wat je maar vroeg. Maar nu werk je veel minder dan ik en dus heb je tijd genoeg om die paar dingen die er in ons kleine huishoudinkje te doen zijn zelf te doen.' Dat zegt hij dan en daarmee is voor hem de kous af.'
Joke leek niet meer te stuiten. Nu ze eenmaal begonnen was haar grieven te spuien, buitelden de woorden snel over haar lippen. Jetty hield zich muisstil. Ze begreep dat het Joke inderdaad behoorlijk opluchtte alles te kunnen uiten wat haar al zo lang had dwarsgezeten.
'Peter vergeet echter dat ik nu ook voor Tjula moet zorgen. Hij heeft er geen idee van hoeveel werk een baby met zich meebrengt. Of hij doet eenvoudig net of zijn neus bloedt. Intussen werk ik me kapot. Ik doe de hele huishouding, werk vierentwintig uur per week op kantoor en het is verantwoordelijk werk dat ik daar doe, werk dat veel van me vergt. Het is heus niet enkel een paar brieven de deur uit doen en wat telefoontjes beantwoorden, zoals Peter me vanavond toeschreeuwde. Daarbuiten zorg ik voor Tjula. Ik heb geen vrije tijd meer voor mezelf. En meneer? Die gaat naar de voetbaltraining, die gaat zaterdags lekker een wedstrijdje spelen als ik de karweitjes opknap waar ik de afgelopen week geen tijd voor had. Ik mag lekker gaan lopen werken als hij zich amuseert. Peter gaat met een paar vrienden naar de bowlingbaan. Hij werkt zo hard dat hij dat beetje ontspanning broodnodig zegt te hebben. De zielenpoot.' Joke huilde opnieuw. Het was een wanhopig, doodmoe huilen, dat Jetty door merg en been ging. Het bracht haar nog veel meer van haar stuk dan de woede van daarnet. Ze ging na een poosje op Jokes stoelleuning zitten en streelde verlegen over het haar van haar oudere zuster.
'Jullie moeten proberen dit uit te praten,' zei ze zachtjes, toen het snikken eindelijk wat minder was geworden.
'Peter vindt dat er niets meer uit te praten is.'
'Als jij je ongelukkig voelt, is er wel degelijk iets uit te praten,' hield Jetty vol.
'Peter wil de problemen eenvoudig niet zien. En ik ben veel te moe om altijd en eeuwig maar ruzie te maken over zijn aandeel in de huishouding. Hij doet het toch niet. Hoe meer stampij ik maak, des te demonstratiever hij terugvalt in het traditionele rollenpatroon van de man des huizes die zijn taak uitsluitend buitenshuis heeft. We hebben het er al honderd keer over gehad, maar we maken er steeds meer ruzie om en

kunnen er niet meer gewoon over praten. Ik voel me zo gevangen in een situatie die ik helemaal niet wil.'
'Voel je je nu wat beter?' vroeg Jetty, toen Jokes snikken eindelijk bedaarde.
'Het gaat wel weer. Je zult wel geschrokken zijn.' Nu Joke haar woede en teleurstelling had kunnen uiten en eens lekker had uitgehuild, begon ze zich toch zorgen te maken over wat haar zusje hiervan wel denken moest. 'Ik schaam me dat ik me zo heb laten gaan.'
'Het heeft je goed gedaan, dat is duidelijk,' mompelde Jetty toch een beetje verlegen.
'Je moet niet denken dat Peter en ik niet meer van elkaar houden, Jetty. Dat is niet waar.'
'Dat begrijp ik best. Als ik jou zo hoor, zijn jullie het slachtoffer van de moderne tijd. Jullie zijn echt niet de enigen bij wie het zo gaat.'
'Nee, dat hoef je mij niet te vertellen. Emancipatie is al te lang een vrouwenzaak gebleven. Mannen zijn in veel gevallen achtergebleven in de groei. Ja, goed, een klein beetje zijn de meesten wel meegegaan, maar kijk nu naar Peter. Zodra ze getrouwd zijn en vader geworden, is het uit met moderne ideeën en gedragen ze zich precies zoals hun vaders dat altijd al hebben gedaan.'
'Word nu niet opnieuw bitter. Daar schiet je zo weinig mee op.'
'Dat is waar,' zuchtte Joke.
'Kun je geen werkster nemen voor een paar uurtjes per week?' opperde Jetty hoopvol. 'Iemand die sopt en zo, die het zwaardere werk doet? Dat zou een heleboel schelen. Dan hoef je dat zelf niet te doen als je 's avonds moe bent van andere dingen.'
'Wie zal dat betalen, zoete lieve Gerritje?'
'O, dat vergat ik even.'
'Nu, ik niet. Vroeger werkte ik de hele week en had ik dus een heel behoorlijk salaris. Dat is nu ook bijna gehalveerd.'
'Daarover maakt Peter je toch zeker geen verwijten?'
'Hij zou graag een nieuwe auto hebben, maar die kunnen we voorlopig niet betalen nu we het met minder moeten doen.'
'Nu ja!' liet Jetty zich ontvallen.
'Vergeet het allemaal maar, Jetty. We komen er tenslotte best wel uit. In ieder geval bedankt dat je zo geduldig naar me hebt willen luisteren. Maar je moet er maar liever met niemand over praten, hoor.'
'Ik zeg tegen niemand iets,' beloofde Jetty. Daarna kreeg ze plotseling haast om weer naar huis te gaan. Ineens wilde ze weg zijn voor Peter

weer thuis zou komen van de voetbaltraining.
De paar straten naar huis waren vanavond veel te kort. Eenmaal thuis mompelde ze dat ze lekker vroeg in bed kroop met een mooi boek. Van lezen kwam echter niet veel. Wat Joke haar vanavond allemaal verteld had, zat het meisje behoorlijk dwars. Ze hield zichzelf wel honderd keer voor dat het zeker niet alleen het probleem van Joke en Peter was, maar dat hielp niet veel. Al hadden duizenden stellen te maken met precies hetzelfde probleem, toch moesten Joke en Peter samen proberen eruit te komen en voor zichzelf een situatie scheppen waar ze allebei vrede mee hadden.
Jetty was bang dat dat niet zo gemakkelijk zou blijken te zijn. Zelfs vroeg ze zich af of de liefde daar wel tegen bestand zou zijn.

HOOFDSTUK 2

Lizette Verhagen keek vergenoegd het kleine kringetje rond. 'Zo gezellig hebben we het niet vaak met zijn viertjes,' zei ze met een tevreden klank in haar stem. Het was maandagmiddag en het was een van die zeldzame gelegenheden waarbij alle drie haar dochters thuis waren. Joke was haar huis en de rommel ontvlucht, omdat ze éven lucht wilde hebben. Jetty had een vrije dag, ze moest vaak op zaterdag werken. Zelfs Jolanda had zich losgescheurd van haar geliefde paarden in de manege en vertelde glunderend dat ze nu toch echt vorderingen maakte bij het koken.
'Wacht maar af,' mopperde Joke neerslachtig. 'Zodra je een trouwring om je vinger hebt, is het afgelopen met alles samen doen.'
'Jij bent depressief,' antwoordde haar zusje ad rem en zonder veel consideratie. 'Je moest maar liever eens naar de dokter gaan, in plaats van alsmaar rond te lopen met een gezicht als een donderwolk. Dat zal Peter ondertussen ook wel zat geworden zijn.'
'Meisjes, alsjeblieft,' suste Lizette, onmiddellijk beducht voor een nieuwe ruzie tussen de van streek zijnde Joke en de als altijd zo opvliegende Jolanda. Ze hadden net ook al woorden gehad over Tjula, toen Joke haar in bed liet liggen toen het kind begon te huilen. Het was ten slotte Jetty geweest die haar nichtje van een schone luier had voorzien en naar beneden had gehaald om in de box te leggen. Ze keek haar meisjes bezorgd aan. Natuurlijk had ze best in de gaten dat Joke de laatste tijd allesbehalve gelukkig was, maar ze kon immers niets doen eer het

kind uit zichzelf met haar zorgen naar haar toe kwam? Het deed pijn dat dat niet gebeurde.
'Kunnen we je misschien ergens mee helpen?' bood Jetty haar oudste zus aan. Zoals altijd was ze bereid een helpende hand toe te steken. Ze was nog steeds diep onder de indruk van de toestand waarin ze Joke twee weken geleden had aangetroffen. Meerdere keren had ze zich afgevraagd of ze iets tegen mam moest zeggen over Jokes problemen, maar evenzovele keren dacht ze dat Joke haar juist had gevraagd haar mond te houden. Ze had haar in het diepste vertrouwen enkele dingen verteld die ze beslist voor zich zou hebben gehouden als ze niet zo overstuur was geweest. Als haar moeder vermoedde wat er mis was, zou ze zich alleen maar nodeloos ongerust maken, dacht Jetty. En terecht. Jetty wist nu dat Jokes uiterlijk zo volmaakt schijnende leventje vanbinnen helemaal zo mooi niet was, maar dat zij evengoed haar moeilijkheden had als bijna alle andere mensen. Elk huisje had zijn kruisje, zei een oude volkswijsheid en het was waar. Maar veel huizen hadden een verborgen kruis, een kruis dat voor andere mensen niet zichtbaar was. Dergelijk verdriet was echter even moeilijk te verdragen als andere zorgen, misschien was het zelfs nog wel moeilijker omdat de pijn in stilte gedragen moest worden. Ieder mens had eigenlijk zo nu en dan wat bemoediging nodig.
'Ik wil wel boodschappen voor je halen of zo.' Jetty keek Joke afwachtend aan.
'Misschien heeft Jolanda gelijk en ben je inderdaad wat depressief,' knikte Lizette haar oudste dochter hartelijk toe.
Even leek het alsof Joke wat zeggen zou, maar ze slikte haar woorden weer in en slaakte alleen een diepe zucht. Na een poosje zei ze: 'Als ik maar niet steeds zo moe was, dan zou het een stuk beter gaan.'
'Moe? Wat moe!' Jolanda's stem klonk allesbehalve meelevend. 'Je zit op dat accountantskantoor alleen maar op je stoel.'
'Daar kun je ook moe van worden, geloof dat maar.' Het kostte Joke duidelijk het uiterste van haar zelfbeheersing om er niet verder op te reageren. 'Ik stap maar weer eens op, mam. Er is nog veel te doen eer Peter thuiskomt. Tot morgenochtend, hè?'
'Ja kind. Ga vanavond maar eens lekker vroeg naar bed. Dat zal je goed doen.'
'Ja, hoor,' antwoordde Joke gelaten. Alleen zij besefte hoe zinloos zo'n advies was als je toch al halve nachten wakker lag van het piekeren.
'Joke wordt een echter zeurpiet,' bromde Jolanda onbarmhartig toen

haar oudste zuster even later op haar fiets de straat uit reed.
'Jij staat altijd zo snel met je oordeel klaar,' kaatste haar moeder terug.
'Niet dan?' hield Jolanda aan. 'Ze heeft toch alles wat haar hartje begeert?'
'Jij immers ook?' antwoordde Jetty, omdat ze het graag voor Joke op wilde nemen, zonder echter te laten blijken dat ze precies wist waar de schoen wrong.
Even keek Jolanda haar uit het veld geslagen aan. Toen moest ze lachen.
'Je hebt gelijk. Zal ik dan maar direct in een luid gejubel losbarsten?'
'Als je niet zo vals zong, zou ik zeker ja zeggen. Nu kun je beter wachten tot je buiten bent.'
'O, wat zijn we weer leuk.'
'Ik ga nog lekker een uurtje buiten zitten,' kondigde Jetty aan om een eind aan het gesprek te maken.
'Kind, het is oktober!'
'De zon schijnt en uit de wind is het heerlijk. Als het weer vandaag of morgen omslaat, moeten we minstens een halfjaar wachten eer het weer kan.'
'Doe dan een vestje aan.' Lizette Verhagen schudde haar hoofd.
Na een kwartiertje kwam ze echter toch naar buiten slenteren.
'Is Jolanda weg?' vroeg Jetty, terwijl ze opkeek van haar boek.
'Ja.' Haar moeder schoof naast haar op de witte lattenbank. 'Het is inderdaad lekker in de zon,' gaf ze toe terwijl ze haar gezicht naar de zon wendde en haar ogen een beetje dichtkneep. 'Zeg Jetty, wat is er nu precies mis met Joke? Weet jij daar meer van?' Er klonk een grote bezorgdheid in haar stem door. 'Volgens mij ben jij beter op de hoogte dan ik.'
'Och, het is echt niets bijzonders, mam. Maak je maar geen zorgen, hoor.' Ondanks dat schoof Jetty ongemakkelijk heen en weer.
'Moeders bezitten een soort zesde zintuig,' hield Lizette aan. 'Een van de moeilijkste dingen van het moederschap is het voornemen je nergens mee te bemoeien als je kinderen eenmaal volwassen zijn, maar in je hart ben je wel degelijk bezorgd. Ik voel op mijn klompen aan dat er iets mis is, en je wacht geduldig tot je kinderen met hun zorgen bij je komen. Maar meestal wacht je tevergeefs en dat is best moeilijk. Vroeger kon ik een pleister plakken op een zere knie en een kusje geven tegen de pijn. Maar die tijd is nu al lang voorbij.'
'Toe, mam, maak je niet te veel zorgen,' zei Jetty ontroerd.
'Jij weet wel wat er aan de hand is?' hield Lizette aan.
'Jawel, maar…'

‘Ik begrijp het. Stil maar. Ik vraag je echt niet om uit de school te klappen. Ik wil alleen maar weten of het ernstig is.’
‘Ik denk van niet. Ze heeft bepaalde zorgen, we hebben erover gepraat. Maar ze is niet ziek of zo. En ze is zeker niet depressief zoals Jolanda beweerde. Ze zit alleen in de put omdat er wat moeilijkheden zijn… Meer kan ik echt niet zeggen, mam.’
Even klopte Lizette troostend op Jetty’s hand. ‘Het is al goed. Ik zal me geen onnodige zorgen meer maken. Misschien heb ik wel zo’n beetje het idee waar de schoen wringt.’
‘Arme mam,’ plaagde Jetty.
‘Ben je mal… met drie dochters?’
Ze lachten samen en genoten nog een halfuurtje van het late herfstzonnetje eer de schaduwen langer werden en de wind kil begon te worden.

‘Mijn naam is Wellenbergh.’ Een lange, gedistingeerde man stond bij de balie en keek Jetty vorsend aan. ‘Wij hebben voor drie weken een huisje gehuurd.’
‘U bent niet alleen?’
‘Mijn vrouw zit nog in de wagen. Ze heeft een week geleden haar enkel verstuikt en heeft nog wat moeilijkheden met lopen.’
‘Wat jammer voor haar,’ antwoordde Jetty meelevend. ‘Ik hoop dat uw vakantie er niet te veel onder zal lijden.’
‘We zijn hier niet echt op vakantie. We oriënteren ons omdat we hier in de buurt een huis zoeken.’
‘Dan hoop ik dat u iets naar uw smaak zult vinden.’ glimlachte ze hartelijk. ‘Hier is uw sleutel en in deze papieren staat alles wat u weten wilt. Mocht u toch nog vragen hebben, dan kunt u vanzelfsprekend altijd hier terecht. Ik zal u even laten zien hoe u het beste bij uw huisje kunt komen.’ Ze pakte een gestencilde plattegrond van het bungalowpark en markeerde de route die de klant het beste kon nemen. ‘Een plezierig verblijf, meneer Wellenbergh.’
‘Dank u wel, juffrouw.’
Nu ze halverwege oktober waren, was het bungalowpark alleen in de weekeinden voor het grootste deel bezet. Doordeweeks stond bijna de helft van de huisjes leeg. De herfstvakantie voor de schoolkinderen, de laatste drukke week tot Kerstmis, was juist achter de rug.
‘Aardige man,’ mompelde Alie, juist op het moment dat meneer Van Landeghem uit zijn kantoor kwam. Ze had het ineens erg druk met haar paperassen. Jetty glimlachte stilletjes voor zich heen. Alie wilde er nooit

over praten, maar ze was overduidelijk verliefd op de bedrijfsleider. Voor zover Jetty wist, was Alie niet alleen nooit getrouwd geweest, maar over een andere man in haar leven had ze ook nog nooit gehoord. Meneer Van Landeghem was echter wel getrouwd. Dat zou de reden wel zijn waarom Alie nooit over haar gevoelens voor hem praatte.
Het bungalowpark was een middelgroot bedrijf. Niet alleen was er een receptie, die Jetty met nog twee collegaatjes, Karin en Sonja, voor haar rekening nam. Tussendoor deed ze licht administratief werk. Alie deed de rest van de omvangrijke administratie. Er hoorde een zwembad bij het park, tennisbanen die men bij de receptie huren kon, er was fietsenverhuur en een goed restaurant. Dit laatste was samen met de kleine kampwinkel verpacht. Er waren wel enkele onderhoudskrachten in vaste dienst, personeel voor het zwembad en één vaste tuinman. De rest van het onderhoud aan de groenvoorzieningen werd uitbesteed, maar in de winter hield de tuinman alles zelf bij en werd daarbij geholpen door ander onderhoudspersoneel. Jetty vond het helemaal niet erg dat ze drie van de vier zaterdagen moest werken en even vaak op vrijdagavond. Daarvoor had ze dan vaak de maandag vrij. Hoewel ze een administratieve baan had, waren de dagen op de receptie altijd afwisselend door het grote aantal mensen waarmee ze in contact kwam. In het hoogseizoen was de receptie ook op zondag open en moest ze elke drie weken een paar uur op die dag werken. Dat bestond er dan hoofdzakelijk uit dat ze vragen moest beantwoorden van gasten die net waren aangekomen en advies kwamen vragen voor uitstapjes of zo.
Jetty had net een aantal telefoontjes beantwoord, toen meneer Wellenbergh opnieuw de receptie binnenkwam. 'Ik vergat nog te zeggen dat mijn zoon in het weekeinde ook komt,' verontschuldigde hij zich.
'Ik zal het opschrijven, meneer Wellenbergh. Is het huisje naar uw zin?'
'O ja, alles is prima in orde. Ik heb echter één vraagje. Misschien is het moeilijk, maar zou er ergens een krukje zijn waarop mijn vrouw kan zitten als ze in de keuken bezig is? Ze kan maar moeilijk staan en hoewel we de warme maaltijd zeker de eerste week buiten de deur zullen gebruiken, laat ze zich de genoegens van het rommelen in de keuken niet geheel ontnemen. Dat zijn haar eigen woorden, juffrouw.'
Ze moest glimlachen. 'Ik zal er de onderhoudsdienst eens naar vragen, meneer Wellenbergh. Als we iets geschikts voorhanden hebben, zal ik dat naar uw bungalow laten brengen.'

Een Jubileumomnibus met frisse namen en oude bekenden

Gerda van Wageningen schreef de eerste roman in deze Jubileumomnibus: **Beproefd geluk**, over twee zussen die door schade en schande wijzer worden. Daarna volgt **Lonkende toekomst** van Olga van der Meer, waarin het leven van de drieëntwintigjarige Tanja wordt bepaald door haar moeder. De derde roman **Vergeten tijd** van Ina van der Beek gaat over een vrouw wier man te kampen krijgt met vroege dementie. De korte verhalen zijn van Marleen Schmitz en Simone Foekens.

Z&K

ISBN 978 94 0191 388 1 NUR 344

9 789401 913881

www.zomerenkeuning.nl